

راهنمای افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام

افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام و انتشار سهام توسط این شرکت‌ها تابع قوانین و مقررات خاصی می‌باشد. این مراحل عمدتاً در ارتباط با اخذ مجوز عرضه سهام جدید ناشی از افزایش سرمایه و ثبت این اوراق نزد سازمان بورس و اوراق بهادار یا اعلام معافیت از ثبت سهام جدید نزد سازمان می‌باشد. مراحل انجام امور به شرح زیر است.

بخش نخست: تعیین معافیت یا شمول ثبت

شرکت‌های سهامی عام، قبل از اقدام به انجام افزایش سرمایه باید نسبت به تعیین وضعیت **معافیت یا عدم معافیت** سهام جدید ناشی از افزایش سرمایه از ثبت نزد سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام نمایند.

✓ **تشخیص معافیت یا عدم معافیت تنها بر عهده سازمان بورس و اوراق بهادار (مدیریت بازار اولیه - اداره تمرکز اطلاعات نهادهای عمومی) بوده و لازم است این موضوع از سازمان بورس و اوراق بهادار استعلام گردد.**

• شرکت‌های سهامی عام با دریافت نامه معافیت از ثبت از سازمان بورس و اوراق بهادار، می‌توانند مراحل افزایش سرمایه را با رعایت قوانین و مقررات مربوطه **(بدون نیاز به مجوز افزایش سرمایه از سازمان بورس و اوراق بهادار)** عملی سازند.

بخش دوم: صدور مجوز افزایش سرمایه

کلیه شرکت‌هایی که نزد سازمان بورس و اوراق بهادار به ثبت رسیده یا طبق قوانین و مقررات، مشمول ثبت نزد سازمان می‌باشند، می‌بایست به منظور انجام افزایش سرمایه، مراحل زیر را اجرایی نمایند.

مرحله اول: انتشار مستقیم گزارش توجیهی هیئت‌مدیره در خصوص افزایش سرمایه و گزارش بازرسی قانونی در سامانه کدال

ناشران می‌بایست پس از تهیه گزارش توجیهی هیئت‌مدیره در خصوص افزایش سرمایه و گزارش بازرسی قانونی شرکت در این رابطه، نسبت به افشای مستقیم آن‌ها براساس دستورالعمل مراحل زمانی افزایش سرمایه، در سامانه کدال اقدام نمایند.

مرحله دوم: ارسال مدارک و مستندات افزایش سرمایه

نکات مهم:

- ۱- شرکت‌ها می‌بایست کلیه مدارک و مستندات مربوطه را از طریق سامانه کدال (بخش گزارشات جدید- قسمت صدور مجوز افزایش سرمایه) به مدیریت نظارت بر بازار اولیه سازمان بورس و اوراق بهادار- اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه‌ای- ارسال نمایند.
- ۲- کلیه فرم‌های مراحل افزایش سرمایه در سایت سازمان بورس و اوراق بهادار به نشانی Seo.ir در بخش معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران- مدیریت نظارت بر بازار اولیه - اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه‌ای قابل دسترسی می‌باشد.
- ۳- در کلیه مراحل افزایش سرمایه، شرکت‌ها می‌بایست دستورالعمل مراحل زمانی افزایش سرمایه را رعایت نمایند.

ناشران باید به منظور دریافت مجوز افزایش سرمایه، مدارک و مستندات زیر را برای سازمان ارسال نمایند.

- تکمیل تقاضای ثبت سهام ناشی از افزایش سرمایه بصورت سیستمی در سامانه کدال در قسمت مربوطه.
- فرم تکمیل شده بیانیه ثبت افزایش سرمایه به شرح زیر:

- شرکت های تولیدی و خدماتی، فرم ب - ۲/۱

- بانک ها و لیزینگ ها، فرم ب - ۲/۲

- سرمایه گذاری ها و هلدینگ ها، فرم ب - ۲/۳

- شرکت های بخش انبوه سازی، املاک و مستغلات، فرم ب - ۲/۴

✓ **بیانیه ثبت می بایست مطابق با فرمت نمونه، در پرونده افزایش سرمایه - قسمت سایر مدارک، بصورت Pdf بارگذاری گردد.**

- گزارش هیئت مدیره به مجمع عمومی فوق العاده در خصوص توجیه افزایش سرمایه به همراه اظهار نظر بازرس قانونی نسبت به آن

- نامه متعهد(ان) پذیرهنویس (شخص حقوقی معتبر) مبنی بر خرید کلیه سهام پذیرهنویسی نشده در مدت ۵ روز پایانی مهلت عرضه عمومی، (در صورتی که محل افزایش سرمایه درخواستی مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی / آورده نقدی باشد،)

✓ **در صورتی که صورت های مالی متعهد پذیرهنویس در سامانه کدال موجود نمی باشد، ضروری است آخرین صورت های مالی حسابرسی شده متعهد پذیرهنویس نیز ارائه گردد.**

- فیش واریز کارمزد رسیدگی به درخواست افزایش سرمایه، معادل نیم در هزار مبلغ افزایش سرمایه درخواستی حداکثر به مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال به علاوه مالیات بر ارزش افزوده مصوب مطابق قانون بودجه کل کشور برای سال ارائه درخواست به حساب سیبا به شماره ۰۱۰۳۴۰۲۹۱۱۰۰۳ به نام سازمان بورس و اوراق بهادار نزد بانک ملی شعبه بورس،

- تاییدیه بانک مرکزی / بیمه مرکزی (در صورت افزایش سرمایه بانک ها / بیمه ها)

- گزارش فنی و اقتصادی طرح موضوع افزایش سرمایه با تأیید مشاور فنی طرح (در صورتی که هدف از افزایش سرمایه اجرای طرح های توسعه و نوسازی باشد) - در صورت وجود

مرحله سوم: مجوز موافقت با انجام افزایش سرمایه یا عدم موافقت با انجام افزایش سرمایه

- اطلاعات و مستندات ارسالی توسط سازمان بورس و اوراق بهادار بررسی گردیده و نتیجه بررسی ظرف مهلت قانونی تعیین شده به متقاضی اعلام خواهد شد. در صورت موافقت سازمان، مجوز برگزاری مجمع عمومی فوق العاده یا جلسه هیئت مدیره به متقاضی اعطا خواهد شد.
- در صورت عدم موافقت با افزایش سرمایه، این موضوع طی نامه ای به اطلاع مدیرعامل شرکت خواهد رسید.

مرحله چهارم: برگزاری مجمع عمومی فوق العاده/ جلسه هیئت مدیره

- بعد از دریافت مجوز افزایش سرمایه از سازمان بورس و اوراق بهادار، شرکت باید حسب مورد نسبت به برگزاری مجمع عمومی فوق العاده یا جلسه هیئت مدیره (در صورتی که افزایش سرمایه قبلاً به هیئت مدیره تفویض گردیده باشد) برای تصویب افزایش سرمایه با رعایت قوانین و مقررات اقدام نماید.

شرکت هایی که افزایش سرمایه آنها از محل سودهای تقسیم نشده، اندوخته ها و مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها یا ترکیبی از این محل ها انجام می شود، نیازی به طی کردن مراحل پنجم الی هفتم ندارند.

مرحله پنجم: افزایش سرمایه از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی/آورده نقدی - تایید آگهی پذیره نویسی سهام

- شرکت پس از برگزاری مجمع عمومی فوق العاده یا جلسه هیئت مدیره، بمنظور تایید آگهی پذیره نویسی توسط سازمان بورس و اوراق بهادار و شروع دوره پذیره نویسی، مدارک زیر را ارسال می نماید:
- طرح آگهی پذیره نویسی سهام در دست انتشار (بصورت سیستمی در بخش آگهی پذیره نویسی سهام در سامانه کدال موجود می باشد)،
 - فرم تکمیل شده تأییدیه بانک در خصوص اختصاص حساب بانکی برای افزایش سرمایه شرکت (فرم ح - ۴).

مرحله ششم: شروع دوره پذیره نویسی

- پس از تأیید آگهی پذیره نویسی، توسط سازمان بورس و اوراق بهادار، آگهی مربوطه در روزنامه (های) کثیرالانتشار شرکت منتشر و پذیره نویسی با رعایت قوانین و مقررات انجام می پذیرد.
- ✓ در این رابطه شرکت می بایست پس از چاپ آگهی پذیره نویسی، این موضوع را نیز از طریق سامانه کدال اطلاع رسانی نماید.

مرحله هفتم: شروع دوره عرضه عمومی حق تقدم های استفاده نشده

- در صورت عدم مشارکت کامل سهامداران در پذیره نویسی، شرکت می بایست بمنظور اخذ مجوز عرضه عمومی، نسبت به ارسال مدارک و مستندات زیر اقدام نماید:
- طرح اعلامیه پذیره نویسی سهام در دست انتشار (فرم پ - ۳)،
 - فرم تکمیل شده تأییدیه بانک در خصوص مانده حساب افزایش سرمایه پس از مهلت استفاده از حق تقدم (فرم ح-۵)،
 - تأییدیه حسابرس و بازرس قانونی مبنی بر اعلام مبلغ مطالبات قابل تبدیل سهامداران به سرمایه (فرم ح-۷) - در صورتی که بخشی از افزایش سرمایه از طریق انتقال مطالبات سهامداران به حساب سرمایه تحقق یافته است،
 - صورت خلاصه افزایش سرمایه در این مرحله طی نامه ای در سربرگ شرکت،
 - لوح فشرده حق تقدم های استفاده نشده بر اساس فرمت مورد تایید شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (اصل لوح فشرده حسب مورد می بایست به اداره نظارت بر ناشران بورسی یا فرابورسی ارائه شود).

- ✓ پس از بررسی مدارک و مستندات، سازمان بورس و اوراق بهادار، مجوز انتشار طرح اعلامیه پذیره نویسی را خطاب به اداره ثبت شرکت ها صادر می نماید.
- ✓ پس از دریافت تأییدیه از سازمان بورس و اوراق بهادار، شرکت باید طرح اعلامیه پذیره نویسی را جهت دریافت مجوز انتشار به مرجع ثبت شرکت ها تسلیم نماید. بعد از تأیید مرجع ثبت شرکت ها، شرکت می تواند نسبت به انتشار طرح اعلامیه پذیره نویسی در روزنامه (های) خود و دو روزنامه کثیرالانتشار (مطابق با ماده ۱۷۷ قانون تجارت) و شروع عرضه عمومی حق تقدم های استفاده نشده با رعایت قوانین و مقررات اقدام نماید.
- ✓ در این رابطه شرکت می بایست پس از چاپ اعلامیه پذیره نویسی، این موضوع را نیز از طریق سامانه کدال اطلاع رسانی نماید.

چنانچه تمامی سهامداران در مهلت تعیین شده از حق تقدم خرید سهام جدید استفاده نمایند، نیازی به طی نمودن مرحله هفتم نمی باشد.

مرحله هشتم: تکمیل فرآیند افزایش سرمایه

پس از اتمام دوره عرضه عمومی و فروش رفتن تمامی حق تقدم‌های استفاده نشده، شرکت نسبت به تکمیل فرآیند افزایش سرمایه با ارسال مدارک و مستندات زیر اقدام می‌نماید.

- فرم تکمیل‌شده تأییدیه بانک در خصوص مانده حساب در پایان دوره عرضه عمومی (فرم ح - ۶)،
- تأییدیه حسابرسان و بازرس قانونی مبنی بر اعلام هزینه‌های مرتبط با فروش حق تقدم‌های استفاده نشده و افشای اطلاعاتی پرداخت وجوه ناشی از حق تقدم‌های استفاده نشده در سامانه کدال
- فرم درخواست سپرده‌گذاری (مطابق با فرمت نمونه)،
- صورت‌خلاصه افزایش سرمایه در این مرحله طی نامه‌ای در سربرگ شرکت.

✓ پس از بررسی مدارک و مستندات، سازمان بورس و اوراق بهادار، مجوز ثبت افزایش سرمایه را خطاب به اداره ثبت شرکت‌ها صادر می‌نماید.

شرکت‌هایی که افزایش سرمایه آنها از محل سودهای تقسیم نشده، اندوخته‌ها و مازاد تجدید ارزیابی‌ها یا ترکیبی از این محل‌ها انجام می‌شود، بمنظور تکمیل فرآیند افزایش سرمایه تنها فرم درخواست سپرده‌گذاری و درخواست ثبت افزایش سرمایه را ارائه می‌نمایند.

مرحله نهم: ثبت افزایش سرمایه

پس از دریافت تأییدیه تکمیل فرآیند افزایش سرمایه و مجوز ثبت افزایش سرمایه از سازمان بورس و اوراق بهادار، شرکت باید با مراجعه به مرجع ثبت شرکت‌ها با رعایت قوانین و مقررات نسبت به ثبت افزایش سرمایه اقدام نماید. در این رابطه آگهی ثبت افزایش سرمایه (صادر شده توسط اداره ثبت شرکت‌ها) توسط شرکت از طریق سامانه کدال منتشر می‌گردد.

عرضه سهام ناشی از سلب حق تقدم از سهامداران و عرضه عمومی

شرکت‌هایی که افزایش سرمایه آنها از طریق سلب حق تقدم انجام می‌شود، کلیه مراحل ذکر شده را در بخش دوم به غیر از مراحل ۵ و ۶ اجرا می‌نمایند. مرحله ۷ نیز با توجه به عرضه عمومی از محل سلب حق تقدم و در نظر گرفتن فرم‌های مربوطه قابل اجرا می‌باشد.

نکات عرضه سهام ناشی از سلب حق تقدم و سهام پذیرهنویسی نشده در افزایش سرمایه

- ۱- پرونده افزایش سرمایه الزاماً توسط مشاور عرضه به سازمان ارائه گردد.
- ۲- گزارش ارزیابی سهام شرکت بصورت مستقل، جهت عرضه سهام ارائه گردد.

